

Predikan i Kindaholms församling 2015 av Tobias Bäckström

1 sönd. efter trettondagen.

”Jesu dop”

Jes 42:1-7

Apg 18:24-19:6

Matt 3:13-17

Ps: 386, 718, 246, 434

Den här söndagen firar vi Jesu dop. Vi har firat hans födelse, vi har med de tre vise männen knäböjt vid krubban. Vi har med Josef och Maria letat efter honom i templet när han var tolv. Nu gör vi ett hopp fram i tiden. Jesus är omkring 30 år och han står alldeles i början av hans verksamhet. Vi vet inte så mycket om var han höll hus fram till dess. Antagligen har han arbetat på Josefs snickeri. Från ett ställe i Markus evangelium vet vi att även Jesus arbetade som snickare.

Nu söker Jesus upp Johannes döparen. Johannes var ju föregångaren, han predikade inte bara omvändelse utan också om en som skulle komma efter honom, som var större än honom. Så vad är mer logiskt än att Jesus kommer till honom nu när hans offentliga verksamhet börjar och han ska fortsätta där Johannes slutade?

Men Johannes hade inte väntat sig detta. Jesus var ju större än honom. ”Det är jag som behöver bli döpt av dig” säger han. Och det är ju riktigt. Hur ska vi förstå detta att Jesus behövde bli döpt, särskilt Johannesdopet, ett omvändelsesdop? Folk kom ju till Johannes för att lägga av sig sitt gamla liv och börja ett nytt med nya föresatser.

Johannesdopet var något annat än de vanliga religiösa baden på den tiden. Döds- och uppståndelsesymboliken är tydlig. Folket klev ner i Jordanfloden, och blev nedsänkta där av Johannes. Där dränkte de deras gamla liv och sköljde bort sina synder, för att sen uppstå ur floden. Renade, befriade. Det här är ett motiv som går igen i det kristna dopet.

Men Jesus var ju syndfri. Han kan inte ha haft samma skäl som de andra. När han steg ner i vattnet hade han inga synder som behövde sköljas bort. Avsikten var istället tvärtom. Folkets synder hade nu överförts till Jordanflodens vatten, och nu tar Jesus på sig dessa synder. Johannesdopet hade i sig varit verkningslöst om inte Jesus hade varit där. Vatten kan inte skölja bort synd, utom på ett symboliskt plan. Hade det inte varit för Jesus hade ingen kunna bli av med sin synd.

I Markus 10 säger Jesus ”Ni vet inte vad ni ber om. Kan ni dricka den bägare som jag dricker eller döpas med det dop som jag döps med?” som svar på några lärjungars önskemål om att få sitta till höger och vänster om honom. Det dop som han talar om här är hans dop till döds. Döden på korset. Det var den sista som hände i Jesus offentliga verksamhet. Uppståndelsen och hans himmelfärd skedde ju bara inför en mindre krets.

Jesus offentliga verksamhet ramar alltså in av två dop. Det första dopet i vatten och det andra i blod. Och det första dopet orsakar det andra. Jesus tog på sig våra synder, det sker här, när han står i Jordans vatten. Folkets synder som de lämnat efter sig i floden tar Jesus på sig, bär med sig och för dessa synder måste han sona när han dör på korset. Nu i och med dopet finns det ingen återvändo för Jesus. Han har bränt sina skepp och den väg som han valt kommer nu obönhörligt leda till korset. Och hade Jesus inte dött på korset hade alla omvändelsesdop varit verkningslösa. När Jesus säger att detta måste ske för att uppfylla allt som hör till rättfärdigheten så blir det uppfyllt vid korset.

Johannesdopet var inte det kristna dopet som vi hörde om i episteltexten. Det kristna dopet har tagit med sig vissa motiv, men det är först från och med dopbefallningen i Matteus sista kapitel där Jesus uppmanar oss att gå ut och döpa alla folk i Faderns och Sonens och den helige Andes namn, som vi kan tala om vårt kristna dop. Det som istället motsvarar Johannesdopet för oss är syndabekännelsen.

Jesu dop är alltså en djup solidarisk handling med oss. Han är Gud som blivit människa. Det gudomliga Ordet omsluts av vattnet, det vatten som han själv har skapat. Skaparen förenar sig med sin skapelse. Nedsänkandet i Jordanflodens vatten blir en bild av hur Sonen stiger ned i vår värld, han låter sig omslutas av det lidande som vi både drabbas av och orsakar. Han blir med-lidande, lider med oss. Det lidande som drabbar honom på korset. Det var för vår skull som han gjorde detta.

Dopet är alltså Sonens acceptering av döden på korset. När människan en gång skapades börjar Gud med att säga. "Låt oss, skapa människor." Ett himmelskt rådslag, en gudomlig överenskommelse behövdes alltså först äga rum innan människan skapades. Alla tre gudomspersonerna, Fadern, Sonen och Anden behövde vara överens om detta. Det räckte ju inte med att skapa människan, hon behövde också återlösas eftersom Gud visste vad som skulle ske.

Nu hör vi om Fadern, Sonen och Anden igen. Himlen öppnade sig, den gudomliga verklighet som normalt är osynlig för oss blev synlig för folket som samlats runt Johannes. Faders röst hördes och Anden sänkte sig ned över Sonen som en duva. Nu ska det andra steget i planen om människan sättas i verket. Människan blev skapad och nu ska hon återlösas.

När Jesus stiger ner i Jordan öppnar sig himlen. Paradiset stängdes ju när människan föll i synd och vände Gud ryggen. Nu är porten öppen igen. När vi vände oss från Gud vände han sig till oss. Han blev människa som vi och steg ned i vår verklighet och sedan dess har himlen förblivit öppen.